

Załącznik 2

Warszawa, 8.04.2019 r.

Dr Rafał Leśniczak
Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa
Wydział Teologiczny
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Autoreferat przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych

1. Imię i nazwisko: Rafał Leśniczak

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

2016 – uzyskanie licencjatu kanonicznego z teologii w zakresie teologii apostołstwa na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

2012 – **nostryfikacja** stopnia *doctor in communicatione sociali institutionalis* uzyskanego na Wydziale Komunikacji Społecznej Instytucjonalnej Papieskiego Uniwersytetu Świętego Krzyża w Rzymie. Zgodnie z uchwałą nr 102/2012 z dnia 14 listopada 2012 r. w sprawie uznania stopnia naukowego za równoważny z odpowiednim polskim stopniem naukowym doktora, Rada Wydziału Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie postanowiła uznać stopień *doctor in communicatione sociali institutionalis* za **równoważny z polskim stopniem naukowym doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o poznaniu i komunikacji społecznej**.

Informacje na temat pracy doktorskiej i nostryfikacji zawarte są na stronie http://nauka-polska.pl/#/profile/research?id=269735&_k=48mf2i

2010 – uzyskanie stopnia *doctor in communicatione sociali institutionalis* na Wydziale Komunikacji Społecznej Instytucjonalnej (Facoltà Comunicazione Sociale Istituzionale) Papieskiego Uniwersytetu Świętego Krzyża w Rzymie (Pontificia Università della Santa Croce)

Tytuł pracy doktorskiej: *I principali doveri professionali nella formazione dei giornalisti. Un'analisi della formazione accademica e professionale nei diversi Paesi dell'Europa* (Podstawowe obowiązki profesjonalne w kształceniu dziennikarzy. Analiza formacji akademickiej i zawodowej w różnych krajach Europy)

Promotor: Prof. Norberto González Gaitano

2004 – dyplom magistra teologii uzyskany na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/artystycznych

3.1. Zatrudnienie o charakterze naukowo-badawczym

od 17.02.2019 – **Uniwersytet Łódzki**

wykładowca w Katedrze Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego

Rafał Leśniczak

1.10.2016 – obecnie – **Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie**
 adiunkt w Katedrze Teorii, Etyki i Prawa Mediów Instytutu Edukacji Medialnej i
 Dziennikarstwa UKSW

1.10.2013-30.06.2014; 1.10.2015-30.06.2016 – **Uniwersytet Kardynała Stefana
 Wyszyńskiego w Warszawie**
 wykładowca w Instytucie Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW

1.10.2011-30.06.2012; 1.10.2014-1.02.2019 – **Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi**
 wykładowca

1.10.2014-30.06.2016 – **Ośrodek Naukowo-Badawczy UKSW z siedzibą w Łodzi**
 wykładowca

3.2. Zatrudnienie o charakterze kierowniczym i organizacyjnym

2018 – obecnie – zastępca dyrektora Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w
 Warszawie

2011-2014 – kierownik Biura Prasowego Kurii Metropolitalnej Łódzkiej. Zakres
 obowiązków: pomoc mediom w obsłudze uroczystości kościelnych, sporządzanie i
 przekazywanie komunikatów dla mediów, przygotowywanie konferencji prasowych i
 briefingów, organizacja wywiadów prasowych, radiowych i telewizyjnych, działania z
 zakresu public relations, mające na celu budowanie korzystnego wizerunku archidiecezji
 łódzkiej, współpraca z mediami archidiecezji łódzkiej i mediami katolickimi w Polsce

2011-2014 – redaktor merytoryczny strony internetowej archidiecezja.lodz.pl

2012 – obecnie – redaktor naczelny biuletynu informacyjnego *Wiadomości Archidiecezjalne
 Łódzkie*

2012-2015 – współpraca z rozgłośnią Radia Niepokalanów

**4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o
 stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.
 U. 2016 r. poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311):**

a) tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego

Jako osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o
 stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, wskazuję
 monografię naukową zatytułowaną:

Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013-2016)

**b) (autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa, recenzenci
 wydawniczy)**

Rafał Leśniczak, *Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013-2016)*,
 Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2019,

Rafał Leśniczak

ss. 338 (recenzenci wydawniczy: prof. dr hab. Barbara Bogołębska, Uniwersytet Łódzki oraz prof. dr hab. Teresa Sasińska-Klas, Uniwersytet Jagielloński)

c) omówienie celu naukowego/artystycznego ww. prac/prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Monografia *Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013-2016)* stanowi studium medioznawcze, w którym podjąłem próbę określenia medialnego wizerunku osób konsekrowanych, na podstawie wybranych tytułów prasy świeckiej i katolickiej. Analiza prasoznawcza została uzupełniona o spojrzenie historyczne dotyczące działalności zgromadzeń zakonnych oraz o naukową refleksję na temat tożsamości osób konsekrowanych i istniejących w opinii publicznej stereotypów na ich temat. Omówiłem ponadto teoretyczne koncepcje mediatyzacji i selekcji informacji, które wpływają na obraz zakonów w prasie, jak również koncepcję ram interpretacyjnych, która znalazła zastosowanie w skonstruowanym do badań prasoznawczych kluczu kategoryzacyjnym.

Należy zauważyć, że zagadnienie wizerunku hierarchicznego Kościoła katolickiego w Polsce (Konferencji Episkopatu Polski, biskupów, księży diecezjalnych) jest dość często podejmowane przez polskich medioznawców, politologów i socjologów, m.in. przez Artura Dmochowskiego, Piotra Józwiaka, Jacka Skrobisza, Józefa Baniaka, natomiast zagadnienie wizerunku osób zakonnych, poza nielicznymi artykułami naukowymi (np. Emilii Zimniczy-Kuzioły czy Marioli Marczak), nie doczekało się jeszcze szerszego omówienia. W literaturze przedmiotu można spotkać publikacje, które nieco w innej perspektywie podejmują kwestie zakonne, np. w perspektywie rzecznictwa prasowego zakonnych instytucji kościelnych, opisujące zarządzanie kryzysowe w zakonach czy też funkcjonowania mediów wewnątrzzakonnych (m.in. publikacje Igora Borkowskiego, Moniki Przybysz, Józefa Klocha). Publikacja, przeprowadzona kwerenda źródłowa wraz z interpretacją wyników badań empirycznych, są zatem próbą wypełnienia luki w obszarze badań nad wizerunkiem zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej.

Książka *Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013-2016)* postawiła sobie dwa cele teoretyczne i cel praktyczny. Pierwszy cel polegał na wyjaśnieniu istoty i czynników tworzących wizerunek zgromadzeń zakonnych. Drugim celem teoretycznym było wyjaśnienie pojęć z obszaru teorii komunikowania w kontekście podjętych badań. Cel praktyczny polegał na ocenie sposobu prezentacji zgromadzeń zakonnych w polskiej prasie opinii w oparciu o metodologię nauk o mediach.

Mając na uwadze cele, dokonałem próby odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

- Czy wizerunek prasowy życia zakonnego zmienił się w czasie trwania Roku Życia Konsekrowanego (30.11.2014-02.02.2016) w porównaniu do okresu go poprzedzającego (29.11.2013-29.11.2014)?
- Czy temat zgromadzeń zakonnych jest obecny w prasie polskiej, szczególnie w tytułach świeckich?
- W jakich schematach/ramach interpretacyjnych prasa polska opisuje zgromadzenia zakonne?
- Które aspekty tożsamości i działalności zgromadzeń zakonnych zostają uwypuklone, a które pominięte w analizowanym przekazie prasowym? Na jakie fakty związane z życiem zakonnym zostaje w prasie polskiej zwrócona szczególna uwaga?
- W jakim stopniu wizerunek zgromadzeń zakonnych w poddanej analizie prasie odzwierciedla tożsamość i działalność zgromadzeń zakonnych?

Rafał Lesmianek

- Czy i w jakim stopniu obecne są w prasie polskiej stereotypy dotyczące zgromadzeń zakonnych?
- Jakie są podobieństwa i różnice wizerunku prasowego zgromadzeń zakonnych w prasie świeckiej i w prasie katolickiej?
- Jaka jest dominująca tonacja materiału badawczego?
- Czy można mówić o tzw. linii programowej poszczególnych czasopism – reprezentantów prasy świeckiej wobec poddanego badaniom tematu?

Sformułowalem następującą hipotezę badawczą, składającą się z ośmiu twierdzeń (H1-H8), która została poddana weryfikacji podczas podjętej analizy prasoznawczej:

H1. Temat zgromadzeń zakonnych jest zasadniczo marginalizowany w prasie świeckiej, natomiast dość obszernie omawiany jest w prasie katolickiej.

H2. Dominującą ramą interpretacyjną, w jakiej został ujęty temat zakonów, jest rama doktrynalno-tożsamościowa w prasie katolickiej oraz rama społeczno-polityczna w prasie świeckiej.

H3. Polska prasa generalnie przedstawia osoby zakonne jako żyjące zgodnie z tożsamością osób konsekrowanych i własnym charyzmatem zgromadzenia, do którego przynależą.

H4. Zaangażowanie zgromadzeń zakonnych w obszarze społeczno-politycznym i duszpasterskim prezentowane jest w prasie polskiej zgodnie z nauczaniem Magisterium Kościoła, zaś ich ocena w odniesieniu do perspektywy moralno-etycznej życia jest pozytywna.

H5. Autorzy tekstów należą generalnie do redakcji danego tytułu prasowego, są identyfikowani z imienia i nazwiska.

H6. Prasa polska przedstawia osoby zakonne zarówno w tonie aprobującym, jak i w tonie agresywnym.

H7. Podmiotem tekstów dziennikarskich są zasadniczo poszczególne osoby zakonne.

H8. Znaczna liczba publikacji na temat zakonów odnosi się do tych tekstów prasowych, w których odnotowuje się przynajmniej jedną z następujących kombinacji cech wydarzeń według tezy kumulacji Galtunga i Ruge: *struggle for power* lub *scandals*.

Należy doprecyzować, że wszystkie formy katolickiego życia konsekrowanego, zarówno wspólnotowe (zakony i zgromadzenia zakonne, stowarzyszenia życia apostołskiego, instytuty świeckie), jak i indywidualne (dziewice konsekrowane, wdowy konsekrowane, pustelnicy), zostały przeanalizowane łącznie i zaliczono je umownie do jednej kategorii „zgromadzenia zakonne”, a ich reprezentantów potraktowano jako „osoby zakonne”. Do tej kategorii włączone zostały również bractwa religijne. W podjętych badaniach nie uwzględniłem publikacji prasowych odnoszących się do wizerunku prasowego niekatolickich wspólnot zakonnych.

Monografia złożona jest ze wstępu, siedmiu rozdziałów, podsumowania, bibliografii, spisu tabel oraz aneksu.

W rozdziale pierwszym, mającym charakter przeglądowy i teoretyczny, została usytuowana problematyka zakonna w szeroko pojętym obszarze tematyki Kościoła katolickiego, podkreślono odmienną tożsamość osób konsekrowanych od osób duchownych i świeckich, wyjaśniono znaczenie obecności i apostołskich przedsięwzięć zakonników i sióstr zakonnych w kontekście tysiącletniej historii państwowości polskiej. Ponadto zaprezentowałem decyzję papieża Franciszka dotyczącą ogłoszenia Roku Życia Konsekrowanego, który wpłynął na ustalenie zakresu czasu badań, jak również dane statystyczne odnoszące się do liczby osób konsekrowanych w Polsce oraz stan mediów zakonnych w Polsce.

W rozdziale drugim pracy, o charakterze konceptualnym, podjąłem zagadnienie czynników tworzących wizerunek zgromadzeń zakonnych, w szczególności zostały

Rafał Lesmianek

wyjaśnione pojęcia tożsamości i stereotypu. Omówiłem również wybrane teorie funkcjonowania mediów, m.in. koncepcję mediatyzacji, procesy selekcji informacji, koncepcję framingu. Z nich bowiem korzystałem konstruując klucz kategoryzacyjny. Rozdział drugi prezentuje ponadto skrótowo zakres działań w obszarze public relations podejmowanych przez zgromadzenia zakonne.

Rozdział trzeci monografii objaśnia zastosowaną metodologię badań. W tej części pracy scharakteryzowałem wybrane do analizy tytuły polskiej prasy („Newsweek Polska”, „Polityka”, „W Sieci”, „Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”, „Niedziela”, „Gość Niedzielny”, „Tygodnik Powszechny”) oraz uzasadniłem ich wybór. Moim zamierzeniem było wybranie do analizy tych tytułów polskiej prasy, które byłyby mediami opinii oraz reprezentowałyby różne poglądy polityczne (prawicowe, lewicowe, liberalne). Wyjaśniłem ponadto sposób rozumienia najważniejszych pojęć, którymi posługiwałem się w monografii oraz doprecyzowałem zakres czasowy analizy. W rozdziale trzecim wyjaśniłem warunki zaliczenia danego tekstu prasowego do materiału badawczego oraz zaprezentowałem metodę analizy zawartości prasowej, z której skorzystałem podczas badań.

W rozdziale czwartym przedstawiłem wyniki analizy jakościowej materiału badawczego świeckich reprezentantów polskiej prasy opinii. Na podstawie wyników analizy ilościowej oraz w oparciu o cytowane lub przedstawione wybrane fragmenty tekstów, dokonałem interpretacji otrzymanych wyników badań, co w konsekwencji umożliwiło mi sprecyzowanie wizerunku zgromadzeń zakonnych przez dzienniki „Rzeczpospolita” i „Gazeta Wyborcza” oraz tygodniki „Newsweek Polska”, „Polityka”, „W Sieci”.

W rozdziale piątym zaprezentowałem wyniki analizy jakościowej materiału badawczego poddanych analizie tygodników katolickich. Analogicznie, jak w rozdziale czwartym, przedstawiłem fragmenty tekstów prasowych i ich interpretację, celem sprecyzowania wizerunku prasowego w „Niedzieli”, „Gościu Niedzielnym” i „Tygodniku Powszechnym”.

Rozdział szósty monografii stanowi weryfikację hipotez kierunkowych oraz hipotezy badawczej. Na tym etapie pracy odniosłem się do następujących determinantów wizerunku: obecności tematu zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej, życia zgodnego z tożsamością osób konsekrowanych, zaangażowania osób zakonnych w obszarze społeczno-politycznym i duszpasterskim zgodnego z Magisterium Kościoła, perspektywy moralno-etycznej życia zakonników i sióstr zakonnych, tonu publikacji prasowych, podmiotu tekstów dziennikarskich, linii programowej redakcji tytułów prasowych.

W rozdziale siódmym zaprezentowałem wnioski z przeprowadzonych badań, które posłużyły do weryfikacji hipotezy badawczej oraz interpretacji uzyskanych rezultatów badawczych. W tej części pracy przybliżyłem następujące zagadnienia odnoszące się do wyników analizy prasoznawczej: różnorodność przekazu medialnego a rzeczywistość, wizerunek prasowy zakonów a teoria metafor mediatyzacji, wizerunek prasowy zakonów a wybrane teorie średniego zasięgu komunikowania masowego, Rok Życia Konsekrowanego a zmiany wizerunku prasowego życia zakonnego, wielowymiarowość życia zakonnego a wizerunek osób konsekrowanych w świeckiej prasie opinii, logika mediów a tożsamość osób konsekrowanych, deontologia współbudowania wizerunku zakonów przez polską prasę opinii.

W monografii zamieściłem również bibliografię zawierającą opracowania, źródła internetowe, które wykorzystałem w książce oraz całościowy wykaz poddanych analizie prasoznawczej tekstów. Ponadto w końcowej części publikacji można odnaleźć spis tabel oraz aneks uwzględniający klucz kategoryzacyjny wykorzystany w badaniach empirycznych.

W tym miejscu prezentacji osiągnięcia naukowego, przedstawiam osiągnięte wyniki. Profil tytułu prasowego determinował stopień zainteresowania się tematyką życia zakonnego. Zagadnienia będące przedmiotem analiz monografii były zasadniczo marginalizowane w

Rafał Lesmianek

prasie świeckiej, znacznie szerzej zostały omówione w prasie katolickiej. Najbardziej tematyka zakonna była obecna w dziennikach opinii „Rzeczpospolita” i „Gazeta Wyborcza”. Tygodniki katolickie „Niedziela” i „Gość Niedzielny” wykreowały idealny wizerunek życia zakonnego, pozbawiony przykładów osób konsekrowanych nieprzestrzegających rad ewangelicznych, tym samym był to obraz nieautentyczny i niewiarygodny. „Tygodnik Powszechny”, jako jedyny katolicki spośród poddanych analizie tytułów prasowych, zaprezentował przykłady osób zakonnych, których życie i czyny były sprzeczne z powołaniem zakonnym, tym samym okazał się niekłamany i przekonujący. Odnotowałem również postawę drugiej skrajności, reprezentowaną przez „Newsweek Polska”, „Politykę” i „Gazetę Wyborczą”, polegającą na koncentrowaniu uwagi czytelnika jedynie na negatywnych cechach i postawach reprezentantów życia zakonnego, które są przykładem życia niezgodnego z radami ewangelicznymi. Nie były to jednorazowe, akcydentalne publikacje, ale cykl publikacji prasowych, podejmujących w tej samej optyce kwestie życia zakonnego. Analiza prasoznawcza ukazała dominację ramy doktrynalno-tożsamościowej w publikacjach na temat zakonów na łamach „Niedzieli”, „Gościa Niedzielnego”, „Tygodnika Powszechnego” i „W Sieci”, zaś społeczno-politycznej w pozostałych, poddanych analizie tytułach prasowych. Analizowane tytuły katolickie, tygodnik „W Sieci” oraz dziennik „Rzeczpospolita” przedstawiły osoby zakonne jako żyjące zgodnie z tożsamością i własnym charyzmatem zgromadzenia, do którego należą. W przypadku „Gazety Wyborczej” oraz tygodników „Newsweek Polska” oraz „Polityki” reprezentanci życia zakonnego zostali ukazani jako żyjący niezgodnie z tożsamością zakonną i własnym charyzmatem. Dychotomiczność pomiędzy ww. tytułami prasowymi ujawniła się także w odniesieniu do sposobu prezentowania zaangażowania zgromadzeń zakonnych w obszarze społeczno-politycznym i duszpasterskim, oceny życia i tożsamości osób konsekrowanych w odniesieniu do perspektywy moralno-etycznej, jak również polaryzacji tonu, w jakim zostały zaprezentowane publikacje prasowe dotyczące zakonów. Przeprowadzone badania wykazały także, że autorzy tekstów prasowych na temat osób konsekrowanych należeli zasadniczo do redakcji pisma, byli oni identyfikowani z imienia i nazwiska. Podmiotem tekstów dziennikarskich były zasadniczo osoby zakonne.

Badania prasoznawcze dowiodły użyteczności teorii agenda-setting Maxwella McCombsa, koncepcji mediatyzacji Stiga Hjarvarda w interpretacji nadawanego przekazu prasowego dotyczącego zakonów oraz w zrozumieniu różnic pomiędzy stanem rzeczywistym i wizerunkiem prasowym zakonów. Analiza dowiodła ponadto wzrastającej roli procesów celebrytyzacji i tabloidyacji jako cech kultury popularnej, w tworzeniu wizerunku prasowego osób konsekrowanych. Należy zauważyć, że poszczególne tytuły prasowe wypełniły w różnej formie i perspektywie funkcję zapośredniczenia, stanowiły swoisty filtr selekcyjny wybrane kwestie odnoszące się do życia zakonnego. Stosowane przez polską prasę opinii metafory mediatyzacji, np. zakonnik – biznesmen czy zakonnik – świadek Ewangelii, wskazywały na dwubiegunowość narracji: kontestującej lub prozakonnej, a także dowiodły, że na prezentacje prasowe życia zakonnego należy spoglądać nie jak na lustrzane odbicie rzeczywistości, ale raczej jak na krzywe zwierciadło czy propozycję interpretacji według określonego klucza.

W ramach teorii wartości informacji podjąłem badania mające na celu określenie obecności w materiale prasowym tzw. czynników selekcji informacji (*news values*), które, w opinii Galtunga i Ruge, są istotne dla decyzji redakcji odnośnie ewentualnej publikacji materiału. Rezultaty dowiodły, że teza kumulacji (negatywizm w połączeniu z personalizacją oraz negatywizm zasocjowany z *elite people*) jest cennym kluczem uzasadniającym wybór określonych newsów na fakt medialny.

Analiza prasoznawcza ukazała, że informacje na temat życia zakonnego opublikowane w „Gościu Niedzielnym” i w „Niedzieli” charakteryzowała nieobecność cechy negatywizmu,

Rafał Lesniak

z kolei w świeckich tytułach prasowych oraz w „Tygodniku Powszechnym” odgrywał on kluczową rolę jako czynnik informacji medialnej. Negatywizm jako *news values* stał się kluczem wyjaśniającym wielość publikacji prezentujących życie osób zakonnych jako niezgodne z profesją rad ewangelicznych w „Gazecie Wyborczej”, „Polityce” i „Newsweek Polska”, zaś jego nieobecność uzasadniała pomijanie przez ww. periodyki wydarzeń związanych z życiem zakonników i zakonnice.

Odnotowano dużą liczbę publikacji budujących negatywny wizerunek zakonów w ww. tytułach prasy świeckiej, kiedy to miało miejsce połączenie negatywizmu z personalizacją (*scandals*) – w przypadku „Wyborczej” prawie 50% publikacji zostało do tej grupy przyporządkowanych, w przypadku natomiast „Newsweeka” i „Polityki” – odsetek publikacji przekroczył 60% tekstów prasowych tychże periodyków. Negatywny materiał prasowy odnoszący się do zgromadzeń zakonnych nie był materiałem o ogólnym, abstrakcyjnym charakterze, ale miał odniesienie do osoby (zakonnika, zakonnicy) o określonym imieniu i nazwisku. Szczególnym obiektem zainteresowania w asocjacji z cechą negatywizmu stanowił dyrektor Radia Maryja, o. Rydzyk. Ponad 40% publikacji wspomnianych wyżej periodyków została zaklasyfikowana do kategorii „asocjacja” w ramach badanej cechy *struggle for power*.

Po przeprowadzonej analizie prasoznawczej nietrudno zauważyć doniosłość koncepcji *framingu* dla właściwej interpretacji otrzymanego wizerunku prasowego zakonów. Omawiana teoria w naukach o komunikowaniu eksponuje wybór oraz uwydatnienie określonych aspektów rzeczywistości. To w konsekwencji prowadziło do określonej jej interpretacji oraz moralnej oceny, a także faworyzowania określonego tematu. Dowiodły tego m.in. kwestie wizerunku o. Rydzyka czy obraz prasowy prac Komisji Majątkowej rozstrzygających zasadność wniosków zakonów ubiegających się o zwrot zagrabionego mienia przez władze komunistyczne w czasach PRL.

Analiza ilościowa i jakościowa dowiodły, że wizerunek zakonów w czasie trwania Roku Życia Konsekrowanego zasadniczo nie zmienił się wobec okresu go poprzedzającego. Autorzy tekstów wszystkich poddanych analizie tytułów prasy świeckiej oraz autorzy „Tygodnika Powszechnego” pominieli w swoich publikacjach decyzję papieża Franciszka dotyczącą ogłoszenia roku poświęconego osobom konsekrowanym. Może to dowodzić tego, że poza niektórymi przedstawicielami stanu zakonnego angażującymi się w życie społeczno-polityczne, temat życia konsekrowanego został świadomie pominięty w prasie polskiej i nie jest traktowany na równi z innymi „kwestiami kościelnymi” agendy wydarzeń publicznych. Zostało zmarginalizowanych przez świecką prasę opinii kilka istotnych horyzontów spojrzenia na osoby konsekrowane, m.in. wymiar teologiczny, historyczny, politologiczny, społeczny i duszpasterski.

Monografia *Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013-2016)* może stanowić inspirację do dalszych badań prasoznawczych podejmujących temat postrzegania przez opinię publiczną roli osób zakonnych w życiu społeczno-politycznym, w szczególności roli mediów w zrozumieniu tożsamości zgromadzeń zakonnych i istniejących w dyskursie publicznym stereotypów na ich temat. Należy mieć nadzieję, że oprócz stosunkowo często podejmowanych badań wizerunku hierarchii instytucjonalnego Kościoła katolickiego (biskupów i duchownych diecezjalnych), również osoby ślubujące rady ewangeliczne czystości, ubóstwa i posłuszeństwa, staną się przedmiotem pogłębionych analiz prasoznawczych. Dokładne poznanie intencji piszących teksty prasowe dotyczące zakonów byłoby bez wątpienia cennym uzupełnieniem dotychczasowych wyników badań prasoznawczych. Pomogłoby bowiem zrozumieć, dlaczego w taki, a nie w inny sposób zostały zaprezentowane osoby zakonne na łamach poszczególnych tytułów prasowych. Książka może stanowić punkt wyjścia do pogłębionych analiz z punktu widzenia deontologii dziennikarskiej. Interesującym byłoby ustalenie sposobu respektowania zasad etyki

Rafał Lesniński

dziennikarskiej przez poszczególne tytuły prasowe, które deklarują się prasą opinii, np. zasady prawdy, zasady obiektywizmu, zasady obowiązku sprostowania w przypadku nieścisłości lub przekłamań dziennikarskich.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych (artystycznych)

Moje osiągnięcia naukowo-badawcze odnoszą się do trzech zasadniczych płaszczyzn: etyki dziennikarskiej, komunikowania politycznego oraz public relations. Ww. zainteresowania naukowe były zapoczątkowane podczas studiów filozoficzno-teologicznych na Wydziale Teologicznym UKSW, a rozwijane i kontynuowane na studiach specjalistycznych z zakresu komunikowania społecznego i mediów na Pontificia Università della Santa Croce. Podczas studiów w Wiecznym Mieście poznałem i słuchałem wykładów m.in. Lorenzo Cantoniego, Alfonso Nieto, Norberto Gonzáleza Gaitano, Daniela Arasy, Juan José García-Noblejasa, Marca Carroggio, José Maria La Porte.

Po powrocie ze studiów rzymskich nabytą wiedzę wykorzystałem przy tworzeniu i funkcjonowaniu biura prasowego kurii archidiecezji łódzkiej oraz we współpracy z mediami religijnymi i świeckimi.

Na mój dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia naukowego doktora składają się 62 publikacje naukowe (zob. załącznik nr 3), w tym monografia autorska (*Wizerunek zgromadzeń zakonnych w prasie polskiej (2013-2016)*), Warszawa 2019 – rozprawa habilitacyjna), dwie prace pod samodzielną redakcją (dwie edycje kwartalnika naukowego *Łódzkie Studia Teologiczne*, tj. nr 25(2016)1 oraz nr 27(2018)1) oraz jedna publikacja, której byłem współredaktorem (wraz z dr Damianem Guzkim byłem redaktorem naukowym nr 28(2019)1 *Łódzkich Studiów Teologicznych*). Jestem także autorem 31 artykułów naukowych (30 opublikowanych i 1 przyjętego do druku) w recenzowanych czasopismach punktowanych, w tym 7 napisanych w języku angielskim. Dwa z ww. tekstów ukazały się w zagranicznych czasopismach naukowych. W moim dorobku naukowym znajduje się ponadto 15 rozdziałów w recenzowanych pracach zbiorowych (w tym jedna publikacja współautorska), 8 recenzji książek i 4 sprawozdania z konferencji naukowych opublikowane w czasopismach naukowych.

W ramach prezentacji i popularyzacji osiągnięć naukowo-badawczych wygłosiłem 9 referatów na konferencjach międzynarodowych (w tym konferencjach zagranicznych w Rzymie, Szeged i Lugano) oraz 24 referaty na konferencjach ogólnopolskich. Łączna liczba punktów za dorobek naukowy to: 340,5 (nie wliczyłem publikacji przyjętej do druku). Dorobek naukowy jest dostępny w repozytorium Polskiej Bibliografii Naukowej PBN, w repozytorium Google.scholar.com oraz w repozytorium Researchgate.net. Prowadziłem również panele dyskusyjne: podczas konferencji naukowej *Sacrum w mediach*, organizowanej przez Katedrę Współczesnych Form Przekazu Wiary KUL i Katedrę Teologii Moralnej i Etyki UWM w Olsztynie, 11.05.2015 oraz w ramach ogólnopolskiej debaty eksperckiej *Komunikacja medialno-religijna. Teoria i praktyka nauczania*, organizowanej przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 13.03.2019.

Nurty badawcze, które podejmowałem w pracy naukowo-badawczej, są następujące:

- Etyka dziennikarska i etyka komunikowania
- Komunikowanie polityczne
- Public relations

Moje zainteresowania etyką dziennikarską i etyką komunikowania wyraziły się w podjętym temacie dysertacji doktorskiej. W pracy tej dokonałem analizy podstawowych obowiązków profesjonalnych w kształceniu dziennikarzy oraz analizy formacji akademickiej i zawodowej w różnych krajach Europy. Uzupełnione i poszerzone wyniki badań, o

Rafał Lesniński

charakterze filozoficznym i medioznawczym, zawarte już częściowo w pracy doktorskiej, przedstawiłem w następujących artykułach naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych. W publikacji „Dziennikarz i informacja – integralny model formacji dziennikarskiej” podjąłem próbę charakterystyki integralnego modelu formacji dziennikarskiej, który zakłada permanentne odniesienie do etyki dziennikarskiej. Zaproponowana koncepcja odnosi się do koniecznych przymiotów intelektualnych i moralnych, które powinien mieć dziennikarz, np. wrażliwość na prawdę, samodzielność w poszukiwaniach, kreatywność informacyjna, właściwy język tekstów i styl pisania (Zob. *Dziennikarz i informacja – integralny model formacji dziennikarskiej*, „Łódzkie Studia Teologiczne”, nr 20 (2011), 181-205. ISSN 1231-1634). W kolejnej z publikacji, będącej kontynuacją i uzupełnieniem argumentów zawartych w pracy doktorskiej, podjąłem próbę weryfikacji czy deklaratywne cele programów nauczania dziennikarstwa i etyki dziennikarskiej w wybranych europejskich ośrodkach uniwersyteckich, odpowiadają perspektywie integralnego modelu formacji dziennikarskiej (Zob. *“Technical” and deontological aspects of journalistic programmes*, „Kultura – Media – Teologia”, nr 18 (2014), 60-89, ISSN 2081-8971). Z kolei w ostatniej z prezentowanych publikacji nawiązujących bezpośrednio do tematu doktoratu, dokonałem analizy deontologicznych obowiązków zawodu dziennikarza zawartych w regulacjach zawodowych agencji prasowych, dzienników oraz w kodeksach etycznych UNESCO i Unii Europejskiej. Przedmiotem badań stały się wybrane, reprezentatywne agencje oraz dzienniki następujących krajów europejskich: Włoch, Hiszpanii, Niemiec i Wielkiej Brytanii. Publikacja nie stała się jedynie zwykłym opisem dokumentów regulacji zawodowych, ale raczej „dyskusją” wypracowaną w oparciu o te źródła normatywne, które doprowadzają do wyciągnięcia wniosków na temat podstawowych obowiązków profesji dziennikarskiej (Zob. *Professional formation of journalists in Europe. Analysis of journalists’ obligations according to the regulations stated in the editorial guidelines of press agencies and journals, and in the ethical codes of UNESCO and the European Union*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Litteraria Polonica”, nr 2(28)/2015, 75-96. ISSN 1505-9057).

W obszarze badań nad etyką dziennikarską i etyką komunikowania wpisuje się również publikacja „Granice wolności słowa a prawo do prywatności – niemieckie zasady deontologii dziennikarskiej na tle uregulowań międzynarodowych”. Artykuł ten stał się próbą określenia, w jaki sposób kodeksy etyczne wybranych najważniejszych niemieckich mediów, jak również zapisy deontologiczne Niemieckiej Rady Prasowej, a także Europejska Konwencja Praw Człowieka, Powszechna Deklaracja Prawa Człowieka, Rezolucja 1003 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy oraz Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, wypowiedzają się na temat kwestii wolności słowa i prywatności (Zob. *Granice wolności słowa a prawo do prywatności – niemieckie zasady deontologii dziennikarskiej na tle uregulowań międzynarodowych*, „Media-Kultura-Komunikacja Społeczna”, nr 13/4 (2017), 101-117, ISSN 1734-3801).

Innym ważnym zagadnieniem, które podjąłem w pracy naukowo-badawczej była próba wyjaśnienia dwóch ważnych pojęć etycznych w odniesieniu do profesji dziennikarskiej, tj. deontologii i teleologii, a także próba określenia ich wzajemnych możliwych relacji (Zob. *Dziennikarstwo na rozdrożu – między deontologią i teleologią*, „Łódzkie Studia Teologiczne”, nr 25/1 (2016), 71-81. ISSN 1231-1634). W refleksji naukowej zajmowałem się również oceną sposobu respektowania zasad deontologii dziennikarskiej przez wybrane tytuły polskiej prasy opinii w kontekście kampanii wyborczej (Zob. *Realizacja dziennikarskiej zasady prawdy i obiektywizmu podczas polskiej kampanii parlamentarnej 2015 r.*, „Political Preferences”, nr 15 (2017), 43-59. DOI: 10.6084/m9.figshare.5263327 ISSN 2083-327X). Wraz z Prof. Norberto Gonzálezem Gaitano podjąłem zagadnienie granic respektowania deontologicznych zasad dziennikarskich w informowaniu o instytucji religijnej

Rafał Lesniński

na przykładzie Kościoła katolickiego (Zob. *L'etica nell'informazione religiosa*, w: (red.) G. Tridente, „Teoria e pratica del giornalismo religioso. Come informare sulla Chiesa cattolica: fonti, logiche, storie, personaggi”, Edizioni Università della Santa Croce, Roma 2014, 199-222. ISBN 978-88-8333-322-4).

Wyniki badań z obszaru etyki dziennikarskiej i etyki komunikowania prezentowałem na następujących konferencjach naukowych:

- *Relacje w sieci. Czy aby na pewno autentyczne?*, referat wygłoszony w ramach III Konferencji Młodych Naukowców z cyklu "Wyzwania Nowych Mediów" pt. "Wspólnota czy ekshibicjonizm? O mediach społecznościowych" organizowanej przez Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie, Warszawa, 7.12.2011.
- *Granice wolności słowa a privacy – meandry rynku medialnego Włoch i Niemiec*, referat wygłoszony w ramach IX **międzynarodowej** konferencji naukowej etyki mediów (Prywatność w mediach – prywatność i społecznościowość mediów. *Privacy in Media – Private and Social Media*) organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków, 13-14.05.2015.
- *Podstawowe zasady etyki dziennikarskiej w kontekście mediatyzacji komunikowania politycznego – zamachy terrorystyczne w Paryżu w listopadzie 2015 r.*, referat wygłoszony w ramach X **międzynarodowej** konferencji naukowej etyki mediów organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie *Etyka mediów. Etyczność w mediach*, Kraków, 18-19.05.2016.
- *Aksjologia mediów a komunikowanie polityczne w okresie kampanii parlamentarnej 2015 r.*, referat wygłoszony w ramach **międzynarodowej** konferencji naukowej *Wartości i wartościowanie we współczesnej humanistyce: perspektywa filozoficzna, lingwistyczna, komunikacyjna*, organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Instytut Filozofii, Instytut Filologii Polskiej oraz Centrum Badań Europy Wschodniej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn, 17-18.11.2016.
- *Troska o uczciwość i prawdę w kreowaniu wizerunku medialnego katolickich organizacji pozarządowych – kilka uwag metodologicznych*, referat wygłoszony w ramach XII konferencji naukowej etyki mediów (Prawdziwe media – uczciwość i prawda w mediach. *Truthful media – honesty and truth in the media*) organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków, 24-25.05.2018.
- *Uniwersytecka formacja dziennikarska a poszukiwanie sensu*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Tajemnica sensu*, organizowanej przez Katedrę Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 19-20.03.2019.

Drugi z obszarów moich zainteresowań naukowych dotyczy komunikowania politycznego. Wielokrotnie podejmowałem refleksję badawczą nad komunikowaniem politycznym hierarchicznego Kościoła katolickiego, szczególnie w okresie kampanii wyborczych oraz komunikowania politycznego liderów religijnych. W perspektywie wyborów prezydenckich w Polsce w 2015 r. dokonałem analizy zawartości najważniejszych komunikatów instytucjonalnych Konferencji Episkopatu Polski, w których biskupi wypowiadali się na temat wyborów prezydenckich i na temat kandydatów na urząd prezydenta Rzeczypospolitej oraz analizowałem zawartość reprezentantów ogólnopolskiej prasy opinii z perspektywy przedstawienia Kościoła katolickiego jako aktora politycznego

Rafał Lesmianek

(Zob. *The communicative role of the Catholic Church in Poland in the 2015 presidential election and its perception by the public*, „Church, Communication and Culture”, Volume 1, No. 1, 2016, 268-285. DOI: 10.1080/23753234.2016.1234123, Print ISSN: 2375-3234, Online ISSN: 2375-3242). W badaniach podjąłem się również analizy praktycznego zastosowania koncepcji priming i framing w komunikowaniu politycznym Kościoła hierarchicznego w Polsce (Zob. *Komunikowanie polityczne Konferencji Episkopatu Polski po zakończonych wyborach prezydenckich 2015 r. Priming i framing - analiza tygodników Newsweek Polska i Polityka*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio K. Politologia”, Volume XXIV, 2, 2017, 257-277, DOI:10.17951/k.2017.24.2.257 ISSN 2300-7567). Moje zainteresowania badawcze objęły również analizę medioznawczą i politologiczną partycypacji zgromadzeń zakonnych w procesach komunikowania politycznego (Zob. *Udział katolickich zgromadzeń zakonnych w procesach komunikowania politycznego. Wybrane refleksje medioznawcze i politologiczne*, w: (red.) B. Bogołębska, M. Worsowicz, „Poszukiwania teologiczno-filozoficzno-kulturowe”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, 97-108, ISBN 978-83-8088-985-9).

Badalem również możliwość zastosowania teorii komunikowania masowego średniego zasięgu, m.in. teorii wartości informacji oraz teorii agenda setting, w interpretacji przekazu papieża Franciszka jako aktora politycznego (Zob. *Papież Franciszek jako lider polityczny. Próba medioznawczej interpretacji w oparciu o tezę kumulacji Galtunga i Ruge oraz kategorię personalizacji*, „Społeczeństwo. Studia, Prace Badawcze, Dokumenty z Zakresu Nauki Społecznej Kościoła”, nr 1(137)/2017, 71-88, ISSN 1426-4196; *Komunikowanie polityczne papieża Franciszka na temat uchodźców w kontekście teorii „agenda-setting”*, w: (red.) A. Wójciszyn-Wasil, M. Gondek, D. Wadowski, „Pulchrum et Communicatio. Księga Jubileuszowa Profesora Karola Klauzy”, Wydawnictwo KUL, Lublin 2018, 143-157, ISBN 978-83-8061-562-5).

Kontekstem w podejmowanych przeze mnie badaniach stał się także kryzys migracyjny, akty terrorystyczne w Europie drugiej dekady XXI wieku oraz deklaracja kanclerz Niemiec, Angeli Merkel, dotyczącej tzw. *Willkommenskultur*. Liderzy kościołów chrześcijańskich obecni są w dyskursie publicznych i medialnym. Biorąc pod uwagę to, że przekaz instytucjonalny różni się od jego zmediatyzowanych form, starałem się w podjętych badaniach znaleźć wytłumaczenie tej różnicy w oparciu o procesy mediatyzacji i personalizacji (Zob. *Polish political and religious leaders on the migrant crisis and terrorist attacks in 2015 reality versus mediatized communication*, „Revista Română de Jurnalism și Comunicare”, nr 1 (57) 2018, 5-19, ISSN 1842-256x; *Wybrane middle range theories of mass communication jako narzędzie interpretacji procesów komunikowania politycznego państw dojrzałej demokracji. Medioznawcze i politologiczne studium przypadku Wir schaffen das!*, „Społeczeństwo. Studia, Prace Badawcze, Dokumenty z Zakresu Nauki Społecznej Kościoła”, nr 3(143)/2018, 154-175, ISSN 1426-4196; *Komunikowanie polityczne papieża Franciszka na temat wartości nienegocjowalnych. Analiza orędzi papieskich na Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy (2014-2018) oraz ich zmediatyzowany przekaz na portalu wpolityce.pl*, „Łódzkie Studia Teologiczne”, nr 28(2019)1, 97-113, ISSN 1231-1634; *Mediatyzacja katolickiej sfery religijnej oraz działań instytucjonalnego Kościoła katolickiego a obiektywizm przekazu. Analiza wybranych publikacji tygodnika „Newsweek Polska” (2005–2006)*, w: (red.) G. Habrajska, „Etyka w komunikacji”, Wydawnictwo Primum Verbum, Łódź 2018, 155-173. ISBN 978-83-65237-89-7).

Zważywszy, że komunikowanie polityczne jest procesem wielowątkowym, zdecydowałem się również skoncentrować uwagę na współczesnym kontekście kulturowo-społecznym, który w literaturze naukowej funkcjonuje pod pojęciami „epoka postmodernizmu” i „epoka postprawdy”. W tej właśnie perspektywie dokonałem analizy politycznej debaty poprzedzającej wybory parlamentarne w Polsce w 2015 r. (Zob.

Rafał Lesniński

Komunikowanie polityczne w epoce postmodernizmu i postprawdy. Analiza debaty przed wyborami parlamentarnymi w Polsce w 2015 r., „Łódzkie Studia Teologiczne”, nr 27(2018)2, 181-195, ISSN 1231-1634).

Analizując dyskurs polityczny, odwoływałem się także do teorii implikatur konwersacyjnych Paula Grice'a, która posłużyła mi do przeprowadzania analizy porównawczej exposé Donalda Tuska i Beaty Szydło (Zob. *Zastosowanie reguł konwersacyjnych Paula Grice'a w komunikowaniu politycznym – analiza porównawcza exposé Donalda Tuska i Beaty Szydło*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica”, nr 2 (32)/2016, 207-224. ISSN 1505-9057 DOI: 10.18778/1505-9057.32.15). W analizach z obszaru *political communication* wykorzystywałem również użyteczność schopenhauerowskich sposobów erystycznych (Zob. *Współczesne zastosowanie schopenhauerowskich sposobów erystycznych w komunikowaniu politycznym – analiza debaty prezydenckiej Komorowski – Duda*, w: (red.) M. Kolczyński, „Polskie wybory 2014-2015. Kontekst krajowy i międzynarodowy – przebieg rywalizacji – konsekwencje polityczne. T. 1” Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2017, s. 122-146, ISBN 978-83-226-3068-6).

W publikacji „Reklama wyborcza w regionalnej prasie łódzkiej w perspektywie kampanii parlamentarnej 2015 r.” dokonałem analizy reklam wyborczych w regionalnej prasie łódzkiej w kampanii parlamentarnej 2015 roku. Dominujący przekaz był pozytywny, a najczęściej stosowanym sposobem argumentacji była perswazja oraz aspekt wizerunkowy (Zob. *Reklama wyborcza w regionalnej prasie łódzkiej w perspektywie kampanii parlamentarnej 2015 r.*, w: (red.) M. Mazur, M. Kornacka-Grzonka, „Komunikowanie lokalno-regionalne w dobie społeczeństwa medialnego. Aspekty polityczne, społeczne i technologiczne”, tom II, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018, 95-109, ISBN 978-83-226-3366-3).

W prowadzonych badaniach próbowałem również ustalić, jaką rolę w komunikowaniu politycznym Kościoła katolickiego w Polsce na przestrzeni lat 2000-2015 odgrywają najważniejsze tygodniki polskiej prasy katolickiej (Zob. *Polish Catholic Press and political communication of the Church on the basis of the 2000-2015 presidential election*, „Political Preferences”, nr 18/2018, 37-56, DOI: 10.6084/m9.figshare.6025289 ISSN 2083-327X).

W przyjętym do druku artykule „Mediatyzacja komunikacji instytucjonalnej Kościoła katolickiego. Refleksje na marginesie kryzysu migracyjnego” podjąłem analizę, która ujawniła użyteczność następujących zagadnień teoretycznych w zrozumieniu tematu mediatyzacji komunikacji instytucjonalnej Kościoła katolickiego: wpływ zmian społeczno-politycznych na sposób rozumienia zmediatyzowanych form kościelnej komunikacji instytucjonalnej; odmiennosć logiki mediów publicznych i logiki mediów komercyjnych w sposobie przekazywania informacji o Kościele katolickim i sposobie interpretowania komunikacji instytucjonalnej Kościoła; integralność podejścia instytucjonalnego i kulturowego w badaniach nad mediatyzacją; rola tożsamości instytucji kościelnej a granice wpływu procesów mediatyzacji w rozumieniu przekazu instytucjonalnego Kościoła. (Zob. *Mediatyzacja komunikacji instytucjonalnej Kościoła katolickiego. Refleksje na marginesie kryzysu migracyjnego*, „Studia Medioznawcze” ISSN 1641-0920).

Do wymienionych wyżej pierwszego i drugiego obszaru badań, chciałbym zaklasyfikować publikacje naukowe dotyczące deontologii komunikowania politycznego, w którym zagadnienia z etyki komunikowania traktuję jako komplementarne z zagadnieniami *political communication* (Zob. *Fulfilling the journalistic principles of truth and objectivity in the context of mediatization of political communication – the terrorist attacks in Paris in November 2015*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica”, nr 5(43)/2017, 111-130, DOI: 10.18778/1505-9057.43.08 ISSN 1505-9057; *L'etica nell'informazione religiosa*, w: (red.) G. Tridente, „Teoria e pratica del giornalismo religioso. Come informare

Rafał Lesmianek

sulla Chiesa cattolica: fonti, logiche, storie, personaggi”, Edizioni Università della Santa Croce, Roma 2014, 199-222. ISBN 978-88-8333-322-4).

Wyniki badań z obszaru komunikowania politycznego prezentowałem na następujących konferencjach naukowych:

- *Retoryczne zabiegi w dyskursie medialnym na temat propozycji prywatyzacji polskich lasów państwowych*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Ekologizm*, organizowanej przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin, 13-14.05.2015.
- *Erystyka a komunikowanie wyborcze – na przykładzie debaty prezydenckiej Komorowski - Duda*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Polskie wybory 2014-2015. Kontekst krajowy i międzynarodowy - przebieg rywalizacji - konsekwencje polityczne*, organizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UŚ w Katowicach, Katowice, 25-27.11.2015.
- *Il ruolo comunicativo della Chiesa cattolica nelle elezioni presidenziali in Polonia del 2015 e la sua percezione da parte dell'opinione pubblica*, referat wygłoszony w ramach **międzynarodowej** konferencji naukowej *Participation and Sharing. Managing Church Communications in a Digital Era*, organizowanej przez Wydział Komunikacji Społecznej Instytucjonalnej Papieskiego Uniwersytetu Świętego Krzyża w Rzymie, Rzym, 26-28.04.2016.
- *Podstawowe zasady etyki dziennikarskiej w kontekście mediatyzacji komunikowania politycznego – zamachy terrorystyczne w Paryżu w listopadzie 2015 r.*, referat wygłoszony w ramach X **międzynarodowej** konferencji naukowej etyki mediów organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie *Etyka mediów. Etyczność w mediach*, Kraków, 18-19.05.2016.
- *Organizacje terrorystyczne w świecie mediów. Zamachy terrorystyczne w Brukseli 2016 r.*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Media a dyktatura. Istota dyktatury w kontekście medialnym i komunikacyjnym*, organizowanej przez Katedrę Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 15-16.06.2016.
- *Aksjologia mediów a komunikowanie polityczne w okresie kampanii parlamentarnej 2015 r.*, referat wygłoszony w ramach **międzynarodowej** konferencji naukowej *Wartości i wartościowanie we współczesnej humanistyce: perspektywa filozoficzna, lingwistyczna, komunikacyjna*, organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Instytut Filozofii, Instytut Filologii Polskiej oraz Centrum Badań Europy Wschodniej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn, 17-18.11.2016
- *Prasowa reklama wyborcza na łamach „Dziennika Łódzkiego” i „Expressu Ilustrowanego”. Kampania przed wyborami parlamentarnymi w Polsce w 2015 r.*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Komunikowanie lokalno-regionalne w dobie społeczeństwa medialnego*, organizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UŚ w Katowicach, Katowice, 24-25.11.2016.
- *Znaczenie wybranych teorii średniego zasięgu dla procesów komunikowania politycznego w państwach tzw. „dojrzałej demokracji”. Szanse i zagrożenia – studium wybranych przypadków*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Media a dyktatura II. Funkcjonowanie mediów w krajach demokratycznych i niedemokratycznych*, organizowanej przez Katedrę Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 23-24.05.2017.

Rafał Lesniak

- *Komunikowanie polityczne w epoce postprawdy*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej interdyscyplinarnej konferencji naukowej *Forum Etyki Słowa*, organizowanej przez Stowarzyszenie Etyki Słowa i Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Bydgoszcz, 15-16.03.2018.
- *Komunikowanie polityczne Kościoła katolickiego w Polsce w perspektywie procesów mediatyzacji*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Życie polityczne jako zadanie moralne. Katolicka Nauka Społeczna o polityce*, organizowanej przez Koło Naukowe Moralistów Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Warszawa, 22.05.2018.
- *Troska o uczciwość i prawdę w kreowaniu wizerunku medialnego katolickich organizacji pozarządowych – kilka uwag metodologicznych*, referat wygłoszony w ramach XII konferencji naukowej etyki mediów (*Prawdziwe media – uczciwość i prawda w mediach. Truthful media – honesty and truth in the media*) organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków, 24-25.05.2018.
- *Contemporary relations of religion and politics – communicative space and political space. Polish perspective after 2015*, referat wygłoszony w ramach **międzynarodowej konferencji naukowej 11th Central and Eastern European Communication and Media Conference**, organizowanej przez Wydział Nauk Politycznych i Wydział Komunikacji i Studiów nad Mediami Uniwersytetu w Szeged, we współpracy z ECREA Central and East European Network, the CEECOM Consortium and the ICA Political Communication Division, Szeged, 30.05-1.06.2018.
- *Mediatyzacja komunikowania politycznego Kościoła katolickiego. Papież Franciszek i kryzys migracyjny*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Mediatyzacja polityki. Fake news i fact checkers w informowaniu o polityce*, organizowanej przez Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin, 21.06.2018.
- *Pro-Europeanism or euroscepticism? Press image of the European Union in the context of migratory and refugee crisis - Polish perspective*, referat wygłoszony w ramach **międzynarodowej konferencji naukowej 7th European Communication Conference (ECC) Centres and Peripheries: Communication, Research, Translation**, organizowanej przez European Communication Research and Education Association, Lugano 31.10-3.11.2018
- *Wartości nienegocjowalne w komunikowaniu politycznym papieża Franciszka*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej jubileuszowej konferencji naukowej *Jakie media?*, organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 14-15.11.2018.

Osiągnięcia naukowo-badawcze dotyczące zagadnień *political communication* miałem również okazję zaprezentować wygłaszając referaty w Oddziale Łódzkim Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych oraz w Ośrodku Badawczym Myśli Chrześcijańskiej Uniwersytetu Łódzkiego:

- *Wykorzystanie teorii komunikowania średniego zasięgu (middle range theories of mass communication) w komunikowaniu politycznym*, referat wygłoszony w Oddziale Łódzkim Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Łódź, 19.05.2017.
- *Udział zgromadzeń zakonnych w procesach komunikowania politycznego. Refleksje medioznawcze i politologiczne*, referat wygłoszony w Ośrodku Badawczym Myśli Chrześcijańskiej Uniwersytetu Łódzkiego na Wydziale Filologicznym, Łódź, 30.05.2017.

Referat Leszczyński

Trzeci z obszarów moich zainteresowań naukowych dotyczy public relations. Prowadzę badania nad wizerunkiem medialnym instytucji kościelnych i liderów religijnych (Zob. *Wizerunek Caritas Archidiecezji Łódzkiej na portalach expressilustrowany.pl oraz dzienniklodzki.pl*, „Łódzkie Studia Teologiczne”, nr 27(2018)2, 165-180, ISSN 1231-1634; *Wizerunek katolickich organizacji pozarządowych w mediach – kilka uwag do metodologii badań*, „Łódzkie Studia Teologiczne”, nr 27(2018)1, 87-98, ISSN 1231-1634; *Wizerunek prasowy i internetowy instytucji kościelnej a linia redakcyjna – casus Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia*, „Polityka i Społeczeństwo”. nr 16.3 (2018), 67-81. ISSN 1732-9639; *Wizerunek Jana Pawła II na łamach łódzkich dzienników w kontekście uroczystości kanonizacyjnych*, w: (red.) J. Olędzki, T. Sasińska-Klas, „Wielkość czy Autorytet? Jan Paweł II w przekazach polskich mediów podczas Jego kanonizacji”, Stowarzyszenie Absolwentów Dzieło, Warszawa 2016, 67-87. ISBN 978-83-939401-1-0; *Rola aktów illokucyjnych w kształtowaniu wizerunku prasowego Konferencji Episkopatu Polski. Studium ogólnopolskich dzienników „Gazeta Wyborcza” i „Rzeczpospolita”, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica”*. nr 2(48)/2018, 353-373, DOI: 10.18778/1505-9057.48.23 ISSN 1505-9057).

W pracy naukowo-badawczej analizowałem także wizerunek medialny liderów politycznych, np. Andrzeja Dudy, ale także wizerunek organizacji międzynarodowych czy ruchów społeczno-politycznych (Zob. *Wizerunek prezydenta elekta Andrzeja Dudy w tygodnikach katolickich Gość Niedzielny i Niedziela*, „Politeja. Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego”, nr 3 (48)/2017, 299-318. DOI: 10.12797/Politeja.14.2017.48.14 ISSN 1733-6716; *Proeuropejskość czy eurosceptycyzm? Wizerunek Unii Europejskiej w kontekście kryzysu migracyjnego i uchodźczego w ogólnopolskiej prasie opinii*, „Łódzkie Studia Teologiczne”, nr 28(2019)1, 115-131, ISSN 1231-1634; *Wizerunek prasowy pacyfizmu*, w: (red.) M. Marczevska-Rytko, D. Maj, „Nowe ruchy społeczne”, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2017, 283-296, ISBN 978-83-227-9012-0).

Podjęmowałem również badania nad sposobem kształtowania opinii publicznej o Kościele przez mass media. W ten obszar wpisuje się m.in. studium przypadku renuncjacji Benedykta XVI z urzędu biskupa Rzymu czy też studium prasowych interpretacji raportu rzecznika Konferencji Episkopatu Polski, ks. Józefa Klocha na temat najważniejszych wydarzeń w życiu Kościoła rzymskokatolickiego w 2012 r. (Zob. *Rola mass mediów w kształtowaniu opinii publicznej o Kościele – renuncjacja Benedykta XVI*, w: „Łódzkie Studia Teologiczne”, nr 22(2013), 125-137 ISSN 1231-1634; „News values” i „framing” w kształtowaniu obrazu Kościoła katolickiego na podstawie prasy polskojęzycznej w 2012 roku, „Warszawskie Studia Pastoralne”, nr 18 (2013), 11-38; *Media i Franciszek – refleksje po dwóch latach pontyfikatu*, w: (red.) B. Bogołębska, M. Worsowicz, „Chrześcijańska kultura, myśl i edukacja”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, 41-56. ISBN 978-83-8088-024-5; *Cum grano salis: Rola dziennikarza w przekazie wiary i w kształtowaniu obrazu Kościoła z perspektywy Roku Wiary*, w: (red.) M. Kowalczyk, K. Marcyński, M. Mejzner, „Wiara. Chryst. Apostolstwo”, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2015, 106-132. ISBN 978-83-65224-01-9).

W artykule *Wizerunek Festiwalu „Łódź Czterech Kultur” w łódzkich dziennikach w perspektywie framing analysis* podjąłem się oceny wizerunku prasowego łódzkiej imprezy kulturalnej, nawiązującej do wielokulturowości i wielowyznaniowości Łodzi. Posłużyłem się metodą ram interpretacyjnych w celu ustalenia dominującej ramy, przez którą było relacjonowane wydarzenie kulturalne (Zob. *Wizerunek Festiwalu „Łódź Czterech Kultur” w łódzkich dziennikach w perspektywie framing analysis*, „Studia Medioznawcze”, nr 4(75) 2018, 61-71, ISSN 1641-0920). Oprócz funkcji ramowania realizowanej przez media w kształtowaniu wizerunku, moje badania obejmują również realizację funkcji torowania, czyli

Rafał Lesniński

funkcję *primingu* (Zob. *Priming i framing wybranych polskich publikacji o zamachach terrorystycznych w Brukseli w 2016 roku*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica”, nr 3(41)/2017, 69-84. ISSN 1505-9057 DOI: 10.18778/1505-9057.41.05).

Ważną część moich badań jest namysł teoretyczny nad narzędziami metodologicznymi, które weryfikują sposób realizowania zasad prawdy i obiektywizmu przez osoby zaangażowane w procesy komunikowania politycznego, jak również refleksja naukowa nad znaczeniem i możliwymi granicami zastosowania krytycznej analizy dyskursu w badaniach medioznawczych wizerunku polityków (Zob. *Deontologiczna perspektywa badań medioznawczych wizerunku polityków*, „Łódzkie Studia Teologiczne”, nr 27(2018)1, 69-86, ISSN 1231-1634).

W pracach badawczych nad wizerunkiem medialnym osób, instytucji i wydarzeń wykazuję doniosłość korzystania jednocześnie z metody analizy zawartości oraz metody hermeneutycznej, ponieważ stanowią one podejścia komplementarne (Zob. *Kategoria tożsamości i stereotypu w komunikacji religijnej. Próba hermeneutycznej interpretacji tekstów prasowych tygodnika „Newsweek Polska” w kontekście obrad synodu o rodzinie 2014-2015*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica”, nr 5(51)/2018, 81-99, DOI: 10.18778/1505-9057.51.07 ISSN 1505-9057).

Podjęmowałem również naukową refleksję nad wpływem zastosowanych środków i figur retorycznych na wizerunek osób i instytucji (Zob. *Retoryczne zabiegi w dyskursie medialnym na temat propozycji prywatyzacji polskich lasów*, w: (red.) M. Marczevska-Rytko, D. Maj, „Ekologizm”, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2016, 145-157. ISBN: 9788377848227; *The Persuasiveness of a Message and the Problem of Legitimacy*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica”, nr 5(35)/2016, 59-73. DOI: 10.18778/1505-9057.35.05 ISSN 1505-9057).

Na kanwie dyskusji naukowej dotyczącej statusu teologii mediów starałem się dokonać oceny słuszności tezy o komplementarności teologii środków społecznego przekazu i nauk o mediach (Zob. *Teologia środków społecznego przekazu i nauki o mediach jako dwie perspektywy badań wizerunku medialnego przywódców religijnych Kościoła katolickiego – kilka uwag do dyskusji*, w: (red.) J. Ołędzki, „Teologia środków społecznego przekazu w naukach o mediach”, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2018, 339-356, ISBN 978-83-8090-477-4).

Wyniki badań z obszaru public relations prezentowałem na następujących konferencjach naukowych:

- *Instytucjonalny i medialny obraz pontyfikatu Franciszka na podstawie wybranych opiniotwórczych portali internetowych włoskojęzycznych - informacja, perswazja czy manipulacja?*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Manipulacja – media - Kościół*, organizowanej przez Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Warszawa, 26.03.2015.
- *Obecność sacrum w przekazie medialnym – spojrzenie Benedykta XVI*, referat wygłoszony w ramach konferencji naukowej *Sacrum w mediach*, organizowanej przez Katedrę Współczesnych Form Przekazu Wiary KUL i Katedrę Teologii Moralnej i Etyki UWM w Olsztynie, WT UWM w Olsztynie, Olsztyn, 11.05.2015.
- *Retoryczne zabiegi w dyskursie medialnym na temat propozycji prywatyzacji polskich lasów państwowych*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Ekologizm*, organizowanej przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin, 13-14.05.2015.

Rafał Lesniński

- *Jan Paweł II w przekazach łódzkich gazet codziennych*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Wielkość czy autorytet? Jan Paweł II w przekazach polskich mediów podczas Jego kanonizacji*, organizowanej przez akademickie szkoły dziennikarstwa KUL, UW, UKSW i UJ, Warszawa, 16-17.10.2015.
- *Erystyka a komunikowanie wyborcze – na przykładzie debaty prezydenckiej Komorowski - Duda*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Polskie wybory 2014-2015. Kontekst krajowy i międzynarodowy - przebieg rywalizacji - konsekwencje polityczne*, organizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UŚ w Katowicach, Katowice, 25-27.11.2015.
- *Il ruolo comunicativo della Chiesa cattolica nelle elezioni presidenziali in Polonia del 2015 e la sua percezione da parte dell'opinione pubblica*, prezentacja komunikatu w ramach **międzynarodowej** konferencji naukowej *Participation and Sharing. Managing Church Communications in a Digital Era*, organizowanej przez Wydział Komunikacji Społecznej Instytucjonalnej Papieskiego Uniwersytetu Świętego Krzyża w Rzymie, Rzym, 26-28.04.2016.
- *Wizerunek prasowy pacyfizmu w polskich tygodnikach opinii*, referat w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Nowe Ruchy Społeczne*, organizowanej przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin, 11-12.05.2016.
- *Organizacje terrorystyczne w świecie mediów. Zamachy terrorystyczne w Brukseli 2016 r.*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Media a dyktatura. Istota dyktatury w kontekście medialnym i komunikacyjnym*, organizowanej przez Katedrę Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 15-16.06.2016.
- *Prasowa reklama wyborcza na łamach „Dziennika Łódzkiego” i „Expressu Ilustrowanego”*. Kampania przed wyborami parlamentarnymi w Polsce w 2015 r., referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Komunikowanie lokalno-regionalne w dobie społeczeństwa medialnego*, organizowanej przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UŚ w Katowicach, Katowice, 24-25.11.2016.
- *Rola tożsamości i stereotypów w komunikacji religijnej*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Tematyczne odmiany dziennikarstwa*, organizowanej przez Katedrę Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 7.03.2017.
- *Wizerunek prasowy zgromadzeń zakonnych w perspektywie teorii socjologii stosunków społecznych Maxa Webera*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Politologia religii*, organizowanej przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin, 10-11.05.2017.
- *Wizerunek prasowy Caritas Archidiecezji Łódzkiej na łamach "Dziennika Łódzkiego"*, referat wygłoszony w ramach **międzynarodowej konferencji naukowej Media-Biznes-Kultura. Pomorze 2017**, organizowanej przez Instytut Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, 12-13.10.2017.
- *Wizerunek prasowy zgromadzeń zakonnych w kontekście procesów mediatyzacji sfery publicznej – granice między kreowaniem rzeczywistości a jej fałszowaniem*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Etyka w komunikacji*, organizowanej przez Zakład Teorii i Praktyki Komunikacji w Katedrze Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 12-14.03.2018.

Rafał Lesniński

- *Festiwal Łódź Czterech Kultur w łódzkich gazetach regionalnych - realizacja funkcji informacyjnej i opiniotwórczej przez „Dziennik Łódzki” i „Express Ilustrowany”*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Media regionalne - informacyjność, opiniotwórczość, lokalność*, organizowanej przez Katedrę Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 17.04.2018
- *Wizerunek instytucji kościelnej a linia redakcyjna – casus Fundacji Dzieła Nowego Tysiąclecia*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Linia redakcyjna a wolność dziennikarska*, organizowanej przez Instytut Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego i Towarzystwo Studiów Dziennikarskich, Rzeszów, 23.04.2018.
- *Troska o uczciwość i prawdę w kreowaniu wizerunku medialnego katolickich organizacji pozarządowych – kilka uwag metodologicznych*, referat wygłoszony w ramach XII konferencji naukowej etyki mediów (*Prawdziwe media – uczciwość i prawda w mediach. Truthful media – honesty and truth in the media*) organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków, 24-25.05.2018.
- *Metodologia badań wizerunku medialnego katolickich organizacji pozarządowych*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Wiedza – Komunikacja – Działanie*, organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Kraków, 25-26.10.2018
- *Pro-Europeanism or euroscepticism? Press image of the European Union in the context of migratory and refugee crisis - Polish perspective*, referat wygłoszony w ramach **międzynarodowej konferencji naukowej 7th European Communication Conference (ECC) Centres and Peripheries: Communication, Research, Translation**, organizowanej przez European Communication Research and Education Association, Lugano 31.10-3.11.2018

Do innych publikacji niezwiązanych bezpośrednio z trzema ww. głównymi nurtami moich badań należą następujące:

- *Katolickie media polskojęzyczne na Ukrainie, Białorusi i w krajach bałtyckich*, „Łódzkie Studia Teologiczne” nr 23(2014)1, 67-74. ISSN 1231-1634.
- *Polonijne media w Kanadzie – historia i terażniejszość*, w: (red.) W. Gliński, „Polonia kanadyjska. Przeszłość i terażniejszość”, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2016, 183-197. ISBN 978-83-8090-159-9.
- *Zastosowanie klasycznych teorii znaku w reklamie*, w: (red.) L. Kuras, G. Majkowski, A. Fadecka, „Idee, wartości, słowa w życiu publicznym i reklamie”, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2016, 199-210. ISBN 978-83-7405-623-1.
- *Mass media i sacrum – spojrzenie Benedykta XVI*, w: (red.) M. Chmielewski, M. Jodkowski, D. Sonak, J. Woźniak, „Sacrum w mediach”, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015, 43-60. ISBN 978-83-8061-189-4.

Oprócz wymienionych już referatów związanych z etyką dziennikarską i komunikowania, komunikowaniem politycznym oraz public relations, chciałbym wskazać inne jeszcze moje wystąpienia na konferencjach naukowych wpisujące się w szeroko pojętą dyscyplinę nauki o mediach:

- *Katolickie media polskojęzyczne na Ukrainie, Białorusi i w krajach bałtyckich*, referat wygłoszony w ramach **międzynarodowej konferencji naukowej Rola mediów polskich w podtrzymywaniu tożsamości narodowej mniejszości polskiej na Ukrainie**,

Rafał Lesmianek

Białorusi, Litwie i Łotwie po rozpadzie Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich organizowanej przez Światową Radę Badań nad Polonią, UKSW i Muzeum Niepodległości w Warszawie, Warszawa, 30.07.2014.

- *Polonijne media w Kanadzie – historia i teraźniejszość*, referat wygłoszony w ramach **międzynarodowej** konferencji naukowej *Kongres Polonii Kanadyjskiej – 70 lat w służbie Narodowi, Ojczyźnie i Polonii* organizowanej przez Światową Radę Badań nad Polonią, Instytut Nauk Historycznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Kongres Polonii Kanadyjskiej Warszawa, 7-8.11.2014.
- *Perswazyjność przekazu i polityka – analiza wybranych przemówień współczesnych polityków włoskich*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej *Retoryka i jej dziennikarsko-medialne zainteresowania*, organizowanej przez Katedrę Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 3.03.2015.
- *Praktyczne zastosowanie klasycznych teorii znaku na przykładzie spotów reklamowych*, referat wygłoszony w ramach ogólnopolskiej interdyscyplinarnej konferencji naukowej *Idee, wartości, słowa w życiu publicznym i w reklamie*, organizowanej przez Zakład Dziennikarstwa, Komunikacji Społecznej i Socjologii Mediów Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź, 22-23.04.2015.

W ramach pracy naukowo-badawczej, realizowałem jako kierownik, zespołowy projekt badawczy „Ekumenizm – media – polityka – nowe perspektywy badawcze” (badania statutowe, MNiSW 2018). Jego celem było określenie wizerunku prasowego działań kościołów i związków wyznaniowych w płaszczyźnie ekumenizmu w kontekście 500. rocznicy reformacji. W badaniach wykorzystano m.in. teorię agenda-setting oraz koncepcje primingu i framingu. Obecnie jestem członkiem międzynarodowego projektu „Miejsce i rola Kościoła w życiu społecznym”, realizowanym przez Wydział Teologii Grekokatolickiej Uniwersytetu Preszowskiego w Preszowie, Wydział Teologii Grekokatolickiej Uniwersytetu w Babeş-Bolyai w Cluj-Napoca i Wydziału Teologicznego UKSW w Warszawie (MNiSW 2018-2019). Mój udział w nim związany jest z badaniami wizerunku Kościoła katolickiego w Polsce jako aktora politycznego od czasu przełomu 1989 r. w perspektywie politologicznej i medioznawczej. Jestem również kierownikiem projektu, zatytułowanego „Wizerunek Konferencji Episkopatu Polski w polskiej prasie opinii w kontekście procesów migracji i terroryzmu drugiej dekady XXI wieku” (badania statutowe, MNiSW, 2019), w którym w oparciu o koncepcję ram interpretacyjnych (*framing*), zostaje podjęta próba określenia wizerunku prasowego Prezydium Konferencji Episkopatu Polski jako aktora politycznego w kontekście procesów migracyjnych i aktów terrorystycznych. Badania odnoszą się do określenia różnic i podobieństw między komunikatem instytucjonalnym i echemi prasowymi wypowiedzi polskich biskupów katolickich na temat zamachów terrorystycznych oraz procesów migracyjnych w drugiej dekadzie XXI wieku. Celem podjętych analiz ma być określenie, czy polscy biskupi postrzegają terroryzm i migrację w kluczu asocjacyjnym, czy też jako dwa niezależne od siebie fenomeny oraz czy poglądy biskupów w ww. kwestiach podobnie prezentuje polska prasa opinii.

Celem realizacji osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 r. poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311), jak również realizacji pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych korzystałem ze zbiorów bibliotecznych Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, Biblioteki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Biblioteki Papieskiego Uniwersytetu Świętego Krzyża w Rzymie.

Rafał Lesniak

Współpracę międzynarodową w obszarze naukowo-badawczym zapoczątkowałem w 2005 r., z chwilą rozpoczęcia studiów doktoranckich w zakresie komunikacji społecznej, które odbyłem na Wydziale Komunikacji Społecznej Instytucjonalnej (Facoltà Comunicazione Sociale Istituzionale) Papieskiego Uniwersytetu Świętego Krzyża w Rzymie (Pontificia Università della Santa Croce) w latach 2005-2010. Podczas studiów miałem możliwość słuchać wykładów oraz nawiązać kontakt głównie z przedstawicielami włoskiego i hiszpańskiego medioznawczego środowiska akademickiego. Do osób, które znacząco wpłynęły na rozwój mojej pracy naukowej, należy prof. Norberto González Gaitano, promotor mojej pracy doktorskiej oraz ówczesny dziekan Wydziału Komunikacji Społecznej Instytucjonalnej. Uczęszczałem na jego zajęcia z etyki komunikacji oraz z opinii publicznej. Profesor Gaitano zainspirował mnie do naukowej refleksji nad deontologią profesji dziennikarskiej, jak również do badań dotyczących wizerunku kościołów, związków wyznaniowych i instytucji ekklezjalnych.

Ponadto chciałbym wymienić nazwiska innych nauczycieli akademickich, których wykładów słuchałem i którzy zainspirowali mnie do pracy naukowo-badawczej: Juan José García-Noblejas, Diego Contreras, José María La Porte, Lorenzo Cantoni, Andrea Maccarini.

Podczas studiów z komunikacji społecznej w Rzymie rokrocznie w latach 2005-2010 uczestniczyłem w międzynarodowych konferencjach naukowych z cyklu „Professional Seminar for Church Communications Offices”. W roku akademickim 2007/2008 odbyłem miesięczny staż w Sekcji Polskiej Radia Watykańskiego, pod opieką jej kierownika, ks. Józefa Polaka SJ. W sierpniu i we wrześniu 2008 r. miałem możliwość przebywać na stażu w Biurze Prasowym Sanktuarium w Torreciudad w Hiszpanii, którego opiekunem był Álvaro Vilallonga.

Znajomość języka angielskiego, niemieckiego i włoskiego pozwoliły mi na czynny udział w zagranicznych konferencjach naukowych w roli prelegenta oraz na publikacje obcojęzyczne.

W 2016 roku zaprezentowałem referat „Il ruolo comunicativo della Chiesa cattolica nelle elezioni presidenziali in Polonia del 2015 e la sua percezione da parte dell’opinione pubblica” na międzynarodowej konferencji naukowej *Participation and Sharing. Managing Church Communications in a Digital Era*, organizowanej przez Wydział Komunikacji Społecznej Instytucjonalnej Papieskiego Uniwersytetu Świętego Krzyża w Rzymie (26-28.04.2016).

W 2018 roku natomiast wygłosiłem w Szeged (Węgry) referat zatytułowany „Contemporary relations of religion and politics – communicative space and political space. Polish perspective after 2015” na międzynarodowej konferencji naukowej *11th Central and Eastern European Communication and Media Conference*, organizowanej przez Wydział Nauk Politycznych i Wydział Komunikacji i Studiów nad Mediami Uniwersytetu w Szeged, we współpracy z ECREA Central and East European Network, the CEECOM Consortium and the ICA Political Communication Division (30.05-1.06.2018).

Także w 2018 roku w Lugano (Szwajcaria) zaprezentowałem referat „Pro-Europeanism or euroscepticism? Press image of the European Union in the context of migratory and refugee crisis - Polish perspective” podczas międzynarodowej konferencji naukowej *7th European Communication Conference (ECC) Centres and Peripheries: Communication, Research, Translation*, organizowanej przez European Communication Research and Education Association (31.10-3.11.2018).

Wraz z Norberto Gonzálezem Gaitano jestem autorem rozdziału „L’etica nell’informazione religiosa” monografii naukowej „Teoria e pratica del giornalismo religioso. Come informare sulla Chiesa cattolica: fonti, logiche, storie, personaggi” wydanej przez Wydawnictwo Edizioni Università della Santa Croce w Rzymie (*L’etica nell’informazione religiosa*, w: (red.) G. Tridente, „Teoria e pratica del giornalismo religioso. Come informare

Rafał Lesmianek

sulla Chiesa cattolica: fonti, logiche, storie, personaggi”, Edizioni Università della Santa Croce, Roma 2014, 199-222. ISBN 978-88-8333-322-4). Publikowałem także w „Church, Communication and Culture”, wydawanym przez brytyjskie wydawnictwo Taylor & Francis (Routledge), jak również w „Revista Română de Jurnalism și Comunicare” („Romanian Journal of Journalism & Communication”): *The communicative role of the Catholic Church in Poland in the 2015 presidential election and its perception by the public*, „Church, Communication and Culture”, Volume 1, No. 1, 2016, 268-285. DOI: 10.1080/23753234.2016.1234123, Print ISSN: 2375-3234, Online ISSN: 2375-3242; *Polish political and religious leaders on the migrant crisis and terrorist attacks in 2015 reality versus mediatized communication*, „Revista Română de Jurnalism și Comunicare”, nr 1 (57) 2018, 5-19, ISSN 1842-256x.

W okresie 13-18.11.2017 w ramach programu Erasmus+ prowadziłem wykłady w języku niemieckim w Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt na Wydziale Lingwistyki i Literaturoznawstwa (Die Fakultät für Sprach- und Literaturwissenschaft). W okresie 1-6.04.2019, również w ramach programu Erasmus dla pracowników naukowo-dydaktycznych, prowadziłem wykłady w języku włoskim w Università degli Studi Suor Orsola Benincasa w Neapolu (Facoltà di Lettere).

Jestem członkiem towarzystw naukowych European Communication Research and Education Association (od 2015 r.), International Association for Media and Communication Research (od 2016 r.), Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej (od 2016 r.) oraz Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 2016 r.). W ramach przynależności do ww. towarzystw realizuję i chciałbym kontynuować badania w zakresie etyki komunikowania, komunikowania politycznego i public relations.

Współpracuję z fundacją Giuseppe Toniolo w Weronie, która jest organizatorem międzynarodowych kongresów z cyklu *Festival della Dottrina Sociale*. W dniach 22-25.11.2018 uczestniczyłem w VIII edycji tegoż festiwalu w Weronie. W ramach obrad sekcji panelowej *La Dottrina Sociale della Chiesa sul territorio* zaprezentowałem 23.11.2018, w ramach wolnego głosu w dyskusji, najważniejsze cechy charakterystyczne komunikowania politycznego Kościoła katolickiego w Polsce po 1989 r. Zwróciłem uwagę na rolę mediów katolickich w Polsce, które można postrzegać jako komplementarną formę komunikowania instytucjonalnego Kościoła. W dyskusji uczestniczyli: Prof. Stanisław Skobel (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie), Adriano Vincenzi (koordynator festiwalu), Prof. Oreste Bazzichi (Papieski Wydział Teologiczny S. Bonaventura – Seraphicum w Rzymie), Dr Gherardo Girardi (St. Mary’s University w Londynie).

Na zaproszenie Prof. Teresy Nicolás, Prof. Elviry García de Torres oraz Prof. Yanicka Farmera, którzy przewodniczą pracom *Ethics of Society and Ethics of Communication Working Group IAMCR*, byłem recenzentem zgłoszonych referatów do międzynarodowej konferencji „Communication, Technology, and Human Dignity: Disputed Rights, Contested Truths” organizowanej przez IAMCR, która odbędzie się w Madrycie w dniach 7-11.07.2019.

Przynależę do zespołu recenzentów czasopism naukowych „Kultura-Media-Teologia” oraz wydawanego do 2018 r. „Kwartalnika Nauk o Mediach”. Pełnię także obowiązki redaktora naukowego „Łódzkich Studiów Teologicznych” w zakresie zeszytów dedykowanych dyscyplinie nauki o mediach.

Od roku 2011 prowadzę zajęcia w afiliowanym do UKSW Wyższym Seminarium Duchownym w Łodzi, od 2013 – w Instytucie Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW, zaś od 2019 na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. W latach 2014-2016 prowadziłem również wykłady w Ośrodku Naukowo-Badawczym UKSW w Łodzi. Oto przedmioty przeze mnie wykładane w okresie 2011-2019:

- Polemika, spór i debata publiczna
- Misja i osobowość dziennikarza

Rafał Lesniński

- Współczesne wyzwania etyki mediów
- Teksty i materiały public relations
- Kulturotwórcza funkcja dziennikarstwa
- Etyka w biznesie i PR
- Media w Polsce
- Seminarium licencjackie: Komunikowanie polityczne i media
- Metodologia badań naukowych
- Badania wizerunku prasowego organizacji
- Pedagogika mediów masowych
- Elementy dziennikarstwa i komunikacji społecznej
- Media i społeczeństwo
- Erystyka i komunikowanie publiczne
- Projektowanie reklamy – copywriting
- Promocja marki – strategia
- Public relations – komunikacja interpersonalna

Od momentu zatrudnienia mnie na stanowisku adiunkta (od 1.10.2016) wypromowałem 6 licencjuszy oraz zrecenzowałem 7 prac dyplomowych.

Byłem członkiem komitetu organizacyjnego czterech konferencji naukowych, w tym trzech międzynarodowych:

- międzynarodowej konferencji naukowej organizowanej przez Światową Radę Badań nad Polonią, UKSW i Muzeum Niepodległości w Warszawie, *Rola mediów polskich w podtrzymywaniu tożsamości narodowej mniejszości polskiej na Ukrainie, Białorusi, Litwie i Łotwie po rozpadzie Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich* (30.07.2014),

- konferencji naukowej organizowanej przez Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa na Wydziale Teologicznym UKSW w Warszawie, *Wyzwania Nowych Mediów 2016 „Obywatel w Internecie”* (7.12.2016),

- międzynarodowej konferencji naukowej organizowanej przez Wydział Teologiczny UKSW i Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana, *By lepiej zrozumieć i przyjąć adhortację papieża Franciszka Amoris laetitia* (21.11.2017),

- międzynarodowej konferencji naukowej organizowanej przez Katedrę Public Relations i Komunikacji Marketingowej Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW oraz Koło Naukowe Studentów „Public Relations w Social Media” UKSW, *Public relations in non-commercial institutions on the internet* (16.03.2018).

Ponadto byłem również przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego ogólnopolskiej konferencji naukowej organizowanej przez Wydział Teologiczny UKSW *Św. Jan Paweł II Wielki* z okazji 40-lecia wyboru Papieża Polaka (21.11.2018).

Obecnie uczestniczę w pracach komitetu organizacyjnego konferencji międzynarodowej „Convenience as Chance and Challenge for Pastoral Service for Family and Youth”, organizowanej we współpracy z Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt, planowanej w dniach 25-27.11.2019 na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Do mojego dorobku organizacyjnego na rzecz UKSW zaliczam wypełnianie obowiązków opiekuna Koła Naukowego Studentów Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW (w okresie 20.10.2016-30.09.2018), koordynatora Wydziału Teologicznego ds. praktyk na kierunku studiów: dziennikarstwo i komunikacja społeczna, teologia (specjalność edukacja medialna i dziennikarstwo) oraz dla studentów realizujących praktyki zawodowe przewidziane programem studiów w Radiu UKSW (w okresie 30.06.2017-30.09.2018). Od 2016 r. jestem członkiem Rady Wydziału Teologicznego UKSW.

Rafał Lesniński

Od 1.10.2018 jestem zastępcą Dyrektora Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW.

Rafał Lesniak